

BUSNES A RHEOLAETH

Amser - 1.5 awr

Atebwch DRI chwestiwn - UN o bob Adran
Dangoswch yn glir sut y daethoch i'ch atebion.
Datganwch unrhyw ragdybiaethau a wnewch, a'u hesbonio.
Cewch ddefnyddio cyfrifiannell nad oes modd ei rhaglennu.

ADRAN A - Atebwch UN cwestiwn o'r adran hon

1. Cyflenwyr offer cegin yw Red a Blue ac maent yn cynnig credyd. Mae'r holl bryniannau gan gyflenwyr yn cael eu gwneud ar delerau credyd. Mae holl werthiannau Red yn cael eu gwneud ar gredyd, ond mae chwarter o werthiannau Blue yn cael eu gwneud mewn arian parod a'r gweddill ar gredyd.

Crynodeb o Ddata Ariannol Allweddol 2019

	Red £m	Blue £m
Gwerthiannau	36	36
Cost y Gwerthiannau	22	32
Ar 31/12/2019		
Arian Parod a Banc	2	0
Gorddrafft y Banc	0	5
Credydwy'r Hirdymor	5	1
Credydwy'r Masnach	1	5
Dyledwy'r Masnach	3	4
Stoc	4	2

Mae angen i chi:

- a) Gyfrifo'r cylch cyfalaf gweithio i'r ddau gwmni.

(20 marc)

- b) Rhoi'ch sylwadau ar sut mae'r ddau gwmni'n rheoli'r cyfalaf gweithio, a'u cymharu, ar sail y cylch cyfalaf gweithio.

(7 marc)

- c) Esbonio'r manteision a'r anfanteision os bydd busnes yn dal stoc.

(7 marc)

(Cyfanswm 34 marc)

2. Mae gan Westy Sandy Bay 30 o ystafelloedd a chyfanswm o 45 gwely. Pris y gyfradd safonol i gwsmeriaid yw £60 y pen y noson. Mae'r Rheolwr Gyfarwyddwr yn awyddus i ddadansoddi'r gwahanol ffactorau a allai effeithio ar broffidoldeb y flwyddyn nesaf ac mae wedi darparu'r data ar brisiau a chost hanesyddol i'r cyfnod cyfrifo a ddaeth i ben ar 31 Rhagfyr 2019. I'r flwyddyn nesaf (sef y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Rhagfyr 2020) mae'n disgwyl mai 60% fydd y gyfradd llenwi ystafelloedd. Bydd 20% o dreth ar elw. Y costau newidiol yw £20 y pen y noson ac fe amcangyfrifir mai £250,000 yw cyfanswm y costau sefydlog.

Mae angen i chi:

- a) Esbonio cysyniad Ffin Diogelwch mewn sefyllfa fel yr un a ddisgrifir yn y cwestiwn. **(5 marc)**

- b) Amcangyfrif trothwy elw i'r cwmni mewn unedau a gwerth gwerthiannau. Yng ngoleuni disgwyliadau'r Rheolwr Gyfarwyddwr, cyfrifwch hefyd ffin diogelwch y cwmni a'r elw disgwyliedig ar ôl treth. **(17 marc)**

Mae digwyddiadau ariannol diweddar wedi dylanwadu ar yr amcangyfrifon gwreiddiol o'r costau gweithredu. Disgwylir erbyn hyn y bydd y costau newidiol yn codi 10% a'r costau sefydlog yn codi 5%. Mae'r Rheolwr Marchnata yn credu mai cynyddu pris gwerthiannau 2% yw'r cynnydd mwyaf posib y gellid ei drosglwyddo i'r cwsmeriaid heb golli unrhyw fusnes.

Mae angen i chi:

- c) Amcangyfrif y trothwy elw newydd mewn unedau a gwerth gwerthiannau. Cyfrifwch hefyd yr elw newydd ar ôl treth a'r ffin diogelwch newydd. **(8 marc)**

- d) Amcangyfrif y gyfradd llenwi ystafelloedd y byddai ei hangen i gyrraedd y trothwy elw gyda'r lefelau newydd o gostau a phrisiau. **(4 marc)**

(Cyfanswm 34 marc)

3. Nid yw gweithgynhyrchwr wedi gallu dod o hyd i'r holl ddeunydd sydd ei angen arno i gynhyrchu ei dri chynnyrch (A, B ac C). Mae'r tabl isod yn gosod y data allweddol.

	A	B	C
Galw (Unedau)	1,000	2,500	2,000
Pris yr Uned (£)	0.90	1.20	1.20
Cost y deunydd fesul uned (£)	0.25	0.58	0.75
Cost y llafur fesul uned (£)	0.60	0.55	0.35

Mae angen i chi:

a) Bennu'r maint o bob cynnyrch y dylai'r cwmni ei wneud i sicrhau'r elw mwyaf posib pan na fydd ond gwerth £2,000 o ddeunydd ar gael.

(17 marc)

b) Esbonio natur cyllidebu a'r rhesymau dros gyllidebu, a'r problemau a allai godi wrth baratoi cyllideb.

(17 marc)

(Cyfanswm 34 marc)

ADRAN B - Atebwch UN cwestiwn o'r adran hon

4. 'Mae economeg yn ymwneud â phrinder, dewis a chost cyfle.' Esboniwch beth mae hynny'n ei feddwl gan roi enghreifftiau i ategu'ch ateb. Sut mae egwyddorion dewis ar sail cost cyfle yn gallu cael eu cysylltu â phenderfyniadau rhieni sydd â phlant bychain ynghylch a fyddant yn chwilio am gyflogaeth ai peidio?

(33 marc)

5. Esboniwch sut mae mantais absoliwt a mantais gymharol yn wahanol i'w gilydd.

(33 marc)

6. Trafodwch a yw newid yn yr hinsawdd yn gyfle ynteu'n fygythiad i fusnesau yn yr amgylchedd busnes presennol.

(33 marc)

ADRAN C - Atebwch UN cwestiwn o'r adran hon

7. Trafodwch yr effeithiau amgylcheddol negyddol a chadarnhaol y gallai twristiaeth eu cael ar gyrchfan dwristiaid. Rhowch enghreifftiau i ategu'ch ateb.

(33 marc)

8. Ym mha ffordd y mae 'brand' yn wahanol i 'gynnyrch'?

(33 marc)

9. Diffiniwch yr ymadrodd 'moeseg', a chymhwyso'r ddisgyblaeth honno i gysyniad marchnata; esboniwch beth yw'r normau moesegol cyffredin a ddefnyddir mewn marchnata.

(33 marc)